Agaramail noortel on koosviibimis-kohtadeks seltsimajad, mis Mustvees, Lohusuus ja Lullikatkul. Käiakse koos ka koolimajades õpetajate juhatusel laulu harjutamas ja näitemängu õppimas. Pidusid korraldatakse peale seltsimajade ka ruumikamais taludes ja endistes magasi-aitades. Üks vanemaist seltsidest on Torma Põllumeesteselts, mille haruna energilist tegevust avaldab kaubandus-osakond, kellel kavatsus on oma maja ehitada. Elujõulisem selts on Võtikvere Tuletõrje-selts, kellel seltsimaja ruumika pidusaaliga, mida kasutavad ka teised seltsid. Laulu- ja mänguselts „Hääl'es", mis omal ajal Torma köstri A. Jakobsoni ajal tuntud oli oma parema kooriga ka väljaspool kihelkonna piire, saades kiitusi isegi Soomes, on nüüd tegevus soikunud. Elujõulistena osutuvad ka raamatukogu-seltsid, eriti Võtikvere

E. Witoff'i foto.

145. joon. Palgiparved kevadel Lohusuu jõel. Tagakohal paistab Lohusuu kirik aleviku majade vahelt.

selts. Politilise tagapõhjaga seltsid ei avalda märgatavat mõju oma ümbruse peale. Nende peategevus esineb ka ainult valimiseelses kihutustöös.

Hariduslist edenemist on võimaldanud majandusline jõukus. Õige suur hulk tormalasi õpib Tartu keskkoolides ja üliõpilaste arv tõuseb kümneni. Algharidust annavad kõrgemad algkoolid (Mustvees, Lohusuus, Sadalas ja Tormas) ja algkoolid, mis peaaegu igas külas. Algkoolide majad on viletsad ega vasta tervishoiulistele nõuetele. Ka kooli-piirkonnad pole küllalt otstarbeliselt väikesed ega kättesaadavad. Vanemal põlvel puudub küll suurem haridus, kuid kirjaoskamatuid tuleb väga harva ette. Üldiselt arvatakse, et haridus